

1,5°C Isınma Sınırı Neden Önemli? / İklim Değişikliği Gündemi

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları 17:

Amaçlar için Ortaklıklar

Sürdürülebilirlik Bülteni
Eylül 2022 / Sayı: 19

1,5°C ISINMA SINIRI NEDEN ÖNEMLİ?

Sanayi devrimi öncesine göre insan kaynaklı sıcaklık yükselmesi yaklaşık 1°C'ye ulaştı. Bu sıcaklık değişimin her 10 yılda yaklaşık 0,2°C olacak şekilde yükselmeye devam etmesi bekleniyor. Son 40 yılın her bir 10 yılı, 1850'den bu yana herhangi bir 10 yıldan daha sıcak geçti.

Dünya'nın en fazla 0,5°C daha sıcaklık artışını kaldırabileceği belirtiliyor!

Küresel ısınmanın 1,5°C ile sınırlandırılması gerektiğinin aciliyetini günlük hayatımızda karşılamış olduğumuz olumsuz etkiler kanıtlar niteliktedir. Dünya'daki insanların yaklaşık %40'ı, 2006-2015 yılları arasında 1,5°C'nin üzerindeki küresel ısınmayı en az bir mevsim hissetmiştir.

2°C'lik sıcaklık artışında türlerin %5'i yok olacak!

1,5°C Sıcaklık Geçilirse Ne Olur?

Sera gazı emisyonlarının salımı mevcut şekilde devam ederse küresel ısınma artışı 2030 ila 2052 yıllarında 1,5°C sınırını geçecek ve bu yüzyılın ikinci yarısında ise sanayi dönemi öncesi seviyenin 3°C üzerine çıkacak.

Küresel ısınma 1,5°C üzerini geçtiği zaman:

- Grönland ve batı Antarktika buz tabakasının çoğu çökecek.
- Denizlerin yükselmesi sonucu bazı küçük adalar ve kıyı şeritleri sular altında kalacak.
- Sıcaklıklar sıtma ve dang humması vb. hastalıkları taşıyan sivrisineklerin daha geniş bir alana yayılmasına sebep olacak.
- Yılın belirli zamanlarında bazı bölgelerde ısı "yaşanılmaz" seviyesine yükselecek.
- Biyolojik çeşitlilik aşırı derecede tükenecek.
- Güvenli gıdaya erişim zorlaşacak.
- Aşırı hava koşullarının çoğu kentsel altyapının başa çıkma kapasitesini aşacak.
- Sıcaklık artışından dolayı buharlaşmayı artırarak daha yoğun kuraklıklara yol açacak.
- 1 milyona yakın hayvan ve bitki türü yok olma tehlikesinde olacak.
- Kıtlık, orman yangınları ve salgın hastalıklar artacak.

Ne Durumdayız?

1,5°C sınırı, dünyada yaşamı mümkün kılan ekosistemlerinin ve ona bağlı canlı yaşamının güvenliği ve devamlılığı için kritik öneme sahiptir. Ancak, küresel sıcaklık sanayi öncesi döneme göre 1,1°C yükseldi bile!

Küresel ısınma, kuraklık ve seller gibi aşırı hava olayları, deniz seviyesinde yükselme ve buzulların erimesi olarak etkilerini göstermeye başladı. 1,5°C sınırı, bu olumsuzlukların etkilerini azaltmanın yanı sıra sürdürülebilir kalkınma ve yoksulluğun önlenmesi için de oldukça önemlidir.

Türkiye'nin 2021 yılında onayladığı Paris İklim Anlaşması, iklim krizinin önüne geçmek amacıyla tüm devletlerin ortak hareket etmeleri gerektiğini kabul ettikleri uluslararası bir anlaşmadır. Anlaşma, iklim krizinin önüne geçmek için küresel sıcaklık artışını en fazla 2°C ile sınırlandırmayı, mümkünse 1,5°C'nin altında tutmayı amaçlıyor.

Sıcaklıkların 1,5°C artma ihtimali 2017 ile 2021 yılları arasında %10 iken 2022-2026 dönemi için yaklaşık %50'ye ulaştı!

Pakistan'daki Sel Felaketleri

İklim değişikliğinin olumsuz etkilerinden olan aşırı yağışların sebep olduğu sel baskınları etkisini Pakistan'da gösterdi. Şu ana kadar 1.302 kişinin hayatını kaybettiği sel felaketlerinin etkisi ülkede devam ediyor. Sellerden sonra ortaya çıkan salgın hastalıklar da (sıtma vb.) toplam 318 kişi hayatını kaybetti.

Bangladeş'de Nehir Kıyısı Erozyonu

İklim değişikliğinden dolayı gerçekleşen ekstrem doğa olaylarından Bangladeş'de etkileniyor. Padma Nehri'nin muson döneminin başlangıcında fazlaca etkilenmesi sonucunda çiftlik evleri ve geniş alanların çoğu sular altında kaldı.

WALK2COP27 22 Eylül'de Başlıyor

İklim krizi ve çözümlerini anlama amacıyla ilgi kişiler arasında dayanışma oluşturan ve iklim krizine karşı eylemleri hızlandırmak olan uluslararası bir girişimdir. Bu girişim COP27'ye (Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı) kadar geçecek 45 gün boyunca Glasgow ve Şarm-El Şeyh arasındaki 12 ülkede gerçekleşecektir. WALK2COP27 22 Eylül'de başlayan girişimin ilk toplantıları Glasgow ve Londra'da gerçekleştirildi. Toplantılar

Türkiye'de ise 24 Ekim tarihinde Bursa'da gerçekleşecek.

SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA AMAÇLARI 17: AMAÇLAR İÇİN ORTAKLIK

Hükümetin, sivil toplum örgütlerinin, özel sektörün, Birleşmiş Milletlerin ve diğer hareketlerin birlikte çalışması yoksullukla, açlıkla, adaletsizliklerle mücadele etmek ve diğer sürdürülebilirlik amaçlarını gerçekleştirebilmek için önemlidir. Amaçlar için ortaklıkta, bu ortaklıkları koruyup kuvvetlendirmeyi, herkes için adil ilerlemeyi ve ihtiyacı olan ülkelere desteği artırmayı hedeflemektedir.

1980'li yıllardan beri her sürdürülebilirlik hedefi konulduğunda "amaçlar için ortaklık" maddesi eklenmiştir, bu maddeyi 2000 yılında konulan Bin Yıllık Kalkınma Hedeflerinde de görmekteyiz.

"Amaçlar İçin Ortaklıklar" Hedefler:

- Az gelişmiş ülkelere yatırım yapılması
- Bilim, teknoloji ve yeniliğe erişim için bilgi paylaşımı ve iş birliği
- Gelişmekte olan ülkelere yönelik sürdürülebilir teknolojilerin desteklenmesi
- Gelişmekte olan ülkelerde SKA kapasitesinin geliştirilmesi
- Gelişmekte olan ülkelerin ihracatının artırılması
- Sürdürülebilirlik kalkınma için politika uyumunun geliştirilmesi
- Sürdürülebilir kalkınma için küresel ortaklıkların seçilmesi
- Etkili ortakların teşvik edilmesi
- Güvenilir verilerin ulaşımına artırılması
- İlerlemenin ölçülmesinde kullanılan yöntemlerin daha da geliştirilmesi

Amaçlar için ortaklıklar neden önemli?

Amaçlar için ortaklıklar vurguladığı noktalar çerçevesinde tüm sürdürülebilirlik kalkınma amaçları için önem arz etmektedir. Birliğin olmadığı bir şekilde kalan 16 sürdürülebilirlik amacının uygulanabilirliği düşük ve yavaştır. Sürdürülebilirlik kalkınma amaçlarının uluslararası bir ortaklık olmadan gerçekleştirilememesi veya sürdürülebilirlik amaçlarının sadece gelişmiş ülkelerde gerçekleştirilip gelişmekte olan ve gelişmemiş ülkelerin bir kenara bırakılmaması gerektiğini vurgular.

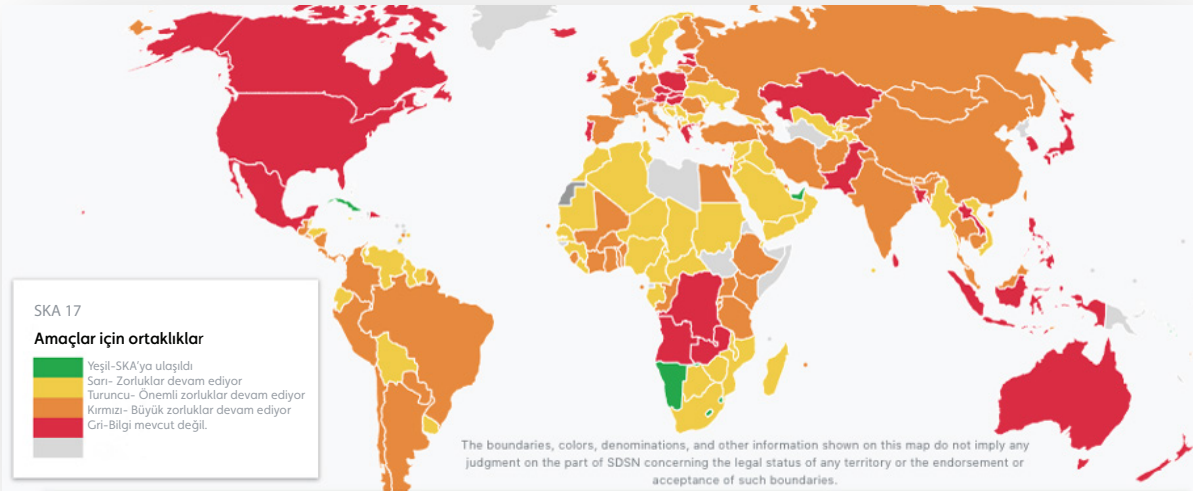
Dünya'nın genel durumuna baktığımız zaman aslında sürdürülebilirlik amaçlarından olan amaçlar için ortaklık diğer amaçlarının uygulanabilirliği için önemli bir etken olmasının yanı sıra zorunluluktur.

Harekete geçmezsek ne olur?

Harekete geçmediğimiz durumda olacakların bir kısmını aslında temiz enerjinin ülkelerde uygulanma haritasında da görüyoruz. Ülkelerin bir kısmının harekete geçtiği ve yarısından fazlasının hiçbir adım atamama durumunda gerçekleştirilen amaçlarında etkisi düşük olur.

Amaçlar için ortaklığın ülkeler bazındaki gelişimi:

İş dünyası olarak biz neler yapabiliriz?

Bu hedef ile iş dünyasında aktif rol alan işletmeler içinde önemli fırsatlar ortaya çıkacaktır. Bunu fırsatları değerlendirip sorumluluk almak için yapılabilecekler:

- İyi uygulama ilke ve kurallarını kabul edilmesi ve iş uygulamalarını sürdürülebilir kalkınma ile uyumlu hale getirilmesi;
- Tüm paydaşlarla ve ortaklarla saygı ve şeffaflık çerçevesinde iletişim kurulması;
- Sürdürülebilir kalkınmayı geliştirmek için çok yönlü girişimler kurulması;
- Düzenli izleme, şeffaf değerlendirme ve raporlama dahil olmak üzere sürdürülebilir kalkınmaya kurum ve kişi düzeyinde katkı sağlamak için etkin bir etki ölçme çerçevesi oluşturulması;
- Kurumsal ve toplumsal değer yaratma arasındaki bağın güçlendirilmesi ve işletmenin değer yaratma stratejisinin Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarıyla uyumlu hale getirilmesi.

Kaynaklar:

- 1.<https://www.unep.org/explore-topics/sustainable-development-goals/why-do-sustainable-development-goals-matter/goal-17>
- 2.<https://www.globalcompacturkiye.org/hedefler-icin-ortakliklar/>
- 3.<https://www.kureselamaclar.org/amaclar/amaclar-icin-ortakliklar/>
- 4.<https://www.sopact.com/perspectives/sdg17-most-important-sdg>
- 5.https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/55549192/Surdurulebilir_Kalkinma_Hedefleri_Kuresel_Verimlilik_Hareketine_Dogru-with-cover-page-v2.pdf?Expires=1663573609&Signature=e4kUF83X9r9DBqtGXGaA8ciK P51b-xDRBk36RU8cCKRCIGMzPh61I9--1XFytlPXzCwFoAVXXmgHPhofEphTIWGFdWSkLfVHMYyN-OpCfdn-NQxoj5SzP5Wes6K3LVKZze7KAJ8kEjQzOBpFoA-1n~HZ3WG4OjefxXP7gatNcdSJewyj5dfs6A3Fu~t7O~S1m4fn8KYV43MiDL5K0tyNQNZxE4JEKloIPC0sUPss-IJ9L3jFvjfmJ46GitxI1Xmiw2joJ5HTh44strYI30nz8ujt-2jMLZordj8lvYjMaEu331HITfU83--hvfFT-EFhm2xRDX7sX~J-tKt6dVAw__&Key-Pair-Id=APKAJLOHF5GGSLRBV4ZA
- 6.<https://tr.euronews.com/2021/11/08/iklim-krizi-1-5-ve-2-derecelik-kuresel-s-nma-aras-ndaki-fark-nedir-nas-l-sonuclara-yol-aca>
- 7.<https://www.wwf.org.tr/?8100/yeni-ipcc-raporu-kuresel-isinin-ayr-bir-bucuk-derecede-tutmak-icin-acilen-harekete-gecilmeli>
- 8.https://www.ipcc.ch/site/assets/uploads/sites/2/2022/06/SR15_Chapter_1_HR.pdf
- 9.<https://www.bbc.com/turkce/articles/cjm229yg3r7o>
- 10.<https://temizenerji.org/2022/07/26/walk2cop27-eylulde-basliyor/>
- 11.<https://www.haberler.com/guncel/banglades-te-iklim-degisikligi-nedeniyle-nehir-15295699-haberi/>
- 12.<https://www.birbucukderece.com/>